

λόγτητα της μετάβασης στο 'άγνωστο' νέο και θα δρούσαν ρυθμιστικά, προς αποφυγή των εκτροπών και των εκτρόπων. Το περιβόητο σύνθημα της 'πάλης των τάξεων' είχε μετασχηματιστεί σε αδιάλλακτο 'ταξικό μίσος' που έκοβε κεφάλια, ακόμη και των ιδεολογικά συγγενών/οπαδών της Δεύτερης Διεθνούς, τους οποίους πριν από τον χαρακτηρισμό τους ως 'σοσιαλφασιστών' - για τον οποίο χρεώνεται ο Στάλιν - ο Λένιν είχε προλάβει να κατονομάσει ως 'αποστάτες', επειδή, μαρξιστές όντας, δεν συμφωνούσαν με τις επιλογές του: βία και ανελευθερία προκειμένου να συντηρηθεί η επανάσταση εκεί που εξερράγη: στον ασθενή κρίκο της Ευρώπης.⁹

Όμως μετά την άνοδο των ναζί στην εξουσία, φάνηκε καθαρά ότι ο εθνικοσοσιαλισμός - όπως με τον θολό αυτό όρο αυτοοριζόταν με την κυνική λογική του - ήταν ένας κίνδυνος υπαρκτός και ορατός, τόσο για τον καπιταλισμό (που αμφισβητούσε τα προνόμιά του), όσο και για τον αδιάλλακτο κομμουνισμό (που δυναμικά τον απειλούσε), χωρίς να αφήνει απέξω και τη μετριοπαθή σοσιαλδημοκρατία (όπως θα αποκαλυφθεί αμέσως έπειτα).

Μέσα από τις συνθήκες αυτές πρέπει να ερμηνευθεί και η άνοδος των *Εναιών Μετώπων* 'κομμουνιστών και σοσιαλιστών' στην Ισπανία και τη Γαλλία: ωστόσο οι υπέρογκες δυσκολίες που αντιμετώπισαν - για λόγους που δεν μας αφορούν εδώ - είχαν ως επακόλουθο τη στρατιωτική συντριβή τους, στην πρώτη περίπτωση, και στη δεύτερη, την κοινοβουλευτική πτώση τους, παρά τις υποχωρήσεις τους σε θέματα αρχής, καθώς ενθάρρυνση δεν υπήρξε ούτε από τα ριζοσπαστικά αστικά κόμματα. Δεν αποτελεί απλή υπόθεση ότι τότε ακόμη ο Μουσολίνι, ο Χίτλερ και ο Φράνκο θεωρήθηκαν (επί αρκετά χρόνια, έως και λίγο πριν από το 1939) από τον αστικό χώρο: ολιγότερο επικίνδυνοι εχθροί από τον Στάλιν, επειδή δεν έθιγαν τις αστικές οικονομικές δομές. Η εικόνα του ακίνδυνου για τον καπιταλισμό ναζισμού άρχισε να αμαυρώνεται όταν πλέον ξεκίνησαν οι διεκδικήσεις επί των 'παγιωμένων', μετά τον Α Παγκόσμιο Πόλεμο, καθεστώτων και συνόρων.

Η γενική εικόνα που δίνω διαφοροποιείται στην ελληνική πραγματικότητα, γιατί οι συγκεκριμένες συνθήκες, που εδώ επικρατούσαν, ήταν διαφορετικές, καθώς ίσχυε ένα είδος περιφερειακού καπιταλισμού και η σύγκρουση των δύο αστικών κομμάτων (Φιλελεύθερου και Λαϊκού) είχε επιβαρυνθεί με το πολιτικό μίσος εξαιτίας του τουφεκισμού των Έξι, το

9. Βλέπε αρθρογραφία του Γκόρκι στα χρόνια του λεγόμενου: μαχόμενου κομμουνισμού. Χαρακτηριστικός ο τίτλος του Λένιν: «Η Οκτωβριανή Επανάσταση και ο αποστάτης Κάουτσκι», που εγκαινιάζε τη συκοφαντία ως όπλο εναντίον των πρώην συντρόφων και τώρα διαφωνούντων.

